Κώστας Κοτσιώλης

Του Φοίβου Ανωγειανάκη

«Περιμένοντας τον Γκοντό» την καλοκαιρινή μουσική κίνηση του επερχόμενου Φεστιβάλ Αθηνών «απολαμβάνουμε» τις τελευταίες μουσικές εκδηλώσεις της χειμερινής περιόδου. Λιγοστές πια. Αυτές που για διάφορους λόγους δεν έγιναν τους μήνες που πέρασαν, με αποτέλεσμα να στριμώχνονται τώρα στο Μάιο, ελάχιστα κατάλληλο μήνα για συναυλίες σε κλειστό χώρο, ακόμα και με βραδιές δροσερές.

Στο πρόγραμμα του Κώστα Κοτσιώλη, στο Βρετανικό Συμβούλιο, δυο ομάδες συνθετών. Απ' τη μια μεριά η Αναγέννηση και οι προκλασικοί χρόνοι με τον Ντάουλαντ και τον Μπαχ. Και από την άλλη μια πλειάδα συνθετών (Βάλτερς, Μπρόσερ, Βάσκεθ και Ντε Φάλια) με ισπανικό ή «ισπανίζον» χρώμα των νεότερων χρόνων.

Χωρίς καμιά αμφιβολία, το δεύτερο μέρος ήταν εκείνο που ανέδειξε για άλλη μια φορά τα χαρίσματα του Κοτσιώλη — πέρα από την καθαρά τεχνική πλευρά (η δαχτυλική τεχνική του παραμένει σε ζηλευτή πάντα «ετοιμότητα»).

Ό,τι κέρδισε τον ακροατή ήταν η ατμόσφαιρα, η μαγεία του χρώματος στο ισπανικό κλίμα της μελωδίας. Όπως ακόμα η εσωτερικότητα με την οποία αποδίδει ο Κοτσιώλης το «πάθος» του μέλους — μακριά από την αγοραία, μελιστάλακτη έκφραση του τουριστικού καμπαρέ.

Βασικά αντίθετους μας βρίσκει ο καλλιτέχνης στην εκτέλεση του Ντάουλαντ και προπαντός του Μπαχ. Κι είναι αλήθεια περίεργο, γιατί οι παλαιότερες εκτελέσεις έργων μπαρόκ από τον Κοτσιώλη είχαν την αυστηρότητα του ύφους που αυτά τα ίδια τα έργα υποβάλλουν.

Στη Σουίτα αρ. 3, εκτός από το «διαλυμένο» ρυθμό (θελημένο βέβαια), είχαμε εκφραστικές καμπύλες υπερ-ρομαντικής διάθεσης, με δυναμική, αυτήν που θ' αποζητούσαμε σ' έναν Σοπέν π.χ. και χρώματα που έχουμε συνηθίσει στην ορχήστρα του Μάλερ. Γιατί; Στο δεύτερο μέρος του προγράμματος ο Κώστας Κοτσιώλης είχε την ευκαιρία να μας δώσει όλη την κλίμακα της ευαισθησίας του στο χρώμα, τη δυναμική, την πλαστικότητα — όπως και το έκαμε. Στον Μπαχ όμως προς τι αυτή η ψιμυθίωση, αυτό το ρομαντικό μακιγιάρισμα; (Βρετανικό Συμβούλιο, 12.5.86).

Ιφ. Ιωάννου - Ράλλη

Δυο σημαντικά μουσικά «όπλα» διαθέτει η Ιφιγένεια Ιωάννου: ωραία φωνή και σκηνική εμφάνιση· κι εννοούμε εμφάνιση για το είδος της όπερας. Αυτή είναι η αναμφισβήτητη διαπίστωση από το ρεσιτάλ της στο «Παλλάς», μ' ένα πρόγραμμα αφιερωμένο στην όπερα και το λίηντ.

Τέσσερις άριες: Βέμπερ, Μότσαρτ, Καταλάνι και Πουτσίνι και τραγούδια: Μπετόβεν, Μπραμς, Καλομοίρη και Γ. Γεωργιάδη, αντίστοιχα.

Πέρα όμως από τα φυσικά αυτά προσόντα, η κ. Ιωάννου έχει ακόμα να ξεπεράσει πολλά, εάν θέλει να τραγουδήσει — ιδιαίτερα μάλιστα στο χώρο της όπερας — ανάλογα με τις δυνατότητες που η φύση τής χάρισε. Αν εξαιρέσουμε λίγους φθόγγους στη μεσαία περιοχή της φωνής της, οι υψηλοί φθόγγοι πιεσμένοι πίσω ως τοποθέτηση, και συχνά ασταθείς τονικά, ταλαιπωρούν επικίνδυνα το τραγούδι της. Αλλοιώνουν την ομοιογένεια της φωνής και εμποδίζουν τη σωστή, καθαρή άρθρωση. Όλα αυτά, δεν άφησαν περιθώρια για έκφραση και πλαστικότητα της φράσης. Ιδιαίτερα στα τραγούδια Μπετόβεν, Μπραμς αλλά και στις μελοδραματικές άριες που τραγουδήθηκαν χωρίς το ανάλογο σε κάθε συνθέτη ύφος.

Μια αναθεώρηση της μελέτης, με επίμονη, υπομονετική δουλειά, ελπίζουμε ότι θα επιτρέψουν στην κ. Ιφιγένεια Ιωάννου - Ράλλη να τραγουδήσει ανάλογα με τα υψηλά φωνητικά της προσόντα. Το ευχόμαστε.

Στο πιάνο, ο Κυριάκος Συκιώτης: με «φοβισμένο» παίξιμο, αρκετά τονικά ολισθήματα και καμιά, μα καμιά εκφραστική διαφορά από τον ένα στον άλλο συνθέτη («Παλλάς» 15.5.86).